

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزانه روزنامه خراسان

پنجشنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۶

۲۱ شعبان ۱۴۳۸ • ۱۸ می ۲۰۱۷

۷۶۱

به مناسبت دهه تکریم مساجد، نگاهی به روش‌های بزرگداشت جایگاه مسجد

تکریم مسجد

قدردانی از خانم خدا

سال‌هاست در ایران، ۱۰ روز پایانی ماه شعبان با هدف ایجاد نشاط معنوی و زمینه‌سازی برای استقبال شایسته از ماه مبارک رمضان به عنوان «دهه تکریم و غبارروبی مساجد» نام گرفته و امروز ۲۸ اردیبهشت، دومین روز از این دهه است که تا ۵ خرداد ادامه دارد. هر سال با ورود به دهه پایانی ماه شعبان، مسجدی‌های کشورمان برای برگزاری هرچه باشکوه‌تر ماه مبارک رمضان، به زدودن گرد و غبار یک‌ساله از دل خود و در و دیوار مسجدی می‌پردازند که قرار است در طول ماه رمضان، مامنی برای جلسات ترتیل قرآن، مراسم افطاری و برگزاری برنامه‌های شب قدر باشد. این اما یک فرصت است؛ فرصتی برای آشتی دوباره با خانه و سنگر همه مسلمانان و به یادآوردن وظایفمان در قبال آن. به همین مناسبت، پرونده امروز زندگی‌سلام قرار است یادآوری و مروری باشد بر روش‌های ساده‌ای که برای بزرگداشت جایگاه مسجد و رونق بخشیدن به فضای مساجد از دستان برمی‌آید. یا ما همراه باشید.

وظایف ما در برابر مسجد چیست؟

الیه توانا- مسجد در فرهنگ ما، از لحاظ تنوع کار کرد، نهادی کم‌نظیر است؛ غیر از جنبه عبادی مسجد، ابعاد اجتماعی، فرهنگی و سیاسی آن هم همیشه در طول تاریخ مهم و کارساز بوده‌است. همین تعامل مثبت دوجانبه باعث می‌شود خودمان را در برابر مسجد، موظف و مکلف احساس کنیم. «تکریم مسجد» کاری نیست که منتظر انجام شدنش از سوی دیگران بمانیم. مسجد مأمن و مسکن ماست. اگر امروز گاهی مسجد از تصویر ذهنی ایده‌آل ما فاصله دارد یا به عبارتی اگر جنبه اجتماعی‌اش کمرنگ شده و شاید قدرت جذب همه اقشار را ندارد، یعنی ما وظیفه‌مان را در برابر مسجد خوب ایفا نکرده‌ایم. اما تکلیف ما در برابر مسجد چیست؟

■ احیای ساختمان مسجد

مسجدهای نیمه‌کاره، مسجدهای قدیمی، مسجدی‌های بی‌تجهیزات و امکانات را خودمان می‌توانیم احیا و بازسازی کنیم. گاهی لازم است از همسایه‌ها و هم‌محلی‌ها برای بازسازی یک مسجد قدیمی کمک بگیریم. گاهی هم باید کمر همت ببندیم تا مسئولان را به کامل کردن مساجد نیمه‌کاره مجاب کنیم. حفظ حضور فیزیکی مسجد در جای جای شهر، قدم اول است.

■ آموزش در مسجد

شاید در محله شما دانش‌آموزی باشد که امکان ثبت نام در کلاس‌های کمک آموزشی نداشته‌باشد؛ یا بچه مستعدی، که شرکت در کلاس‌های هنری و فوق برنامه برایش سخت باشد. اگر شما دانشجو، معلم، بچه‌درس‌خوان و یا هنرمند هستید یا برگزاری کلاس‌های رایگان رفع اشکال و فوق برنامه در مسجد، می‌توانید با حفظ شأن هم‌محله‌ای‌ها، وظیفه انسانی‌تان را در برابر آن‌ها انجام بدهید. ضمن این‌که قطعا مهربانی‌تان تأثیرگذار خواهد بود و بچه‌ها را به مسجد علاقه‌مند خواهد کرد. حتی اگر در محله شما افراد بی‌ بضاعت هم زندگی نکنند، باز هم تشکیل کلاس‌های آموزشی رایگان، پای بچه‌ها را به مسجد باز خواهد کرد.

■ ورزش و تفریح در مسجد

وجود مسجد در هر محله و منطقه‌ای لازم است، اما کافی نیست. جذب کردن بچه‌ها و نوجوانان به مسجد، تفکر و برنامه کارشناسی لازم دارد؛ اما ما هم می‌توانیم به اندازه خودمان در این کار سهم داشته‌باشیم. خرید وسایل ورزشی و سرگرمی، کمک کوچک اما به‌دردیخوری است؛ کافی است بچه‌ها توی حیاط مسجد، توپ و تور و فوتبال دستی و راکت ببینند. از این‌جا به بعدش را خودشان خوب بلدند؛ تیم تشکیل می‌دهند، مسابقه و لیگ برگزار می‌کنند و به‌این ترتیب هم‌شور و هیجانشان را در فضایی مثبت و معنوی بروز می‌دهند و هم از مسجد، خاطره و تجربه‌ای به‌یادماندنی در ذهنشان نقش می‌بندد.

■ هنر و فرهنگ در مسجد

یکی دیگر از راه‌های کمک به رونق مسجد و ترغیب جوان‌ترها به حضور در مسجد، تقویت بُعد فرهنگی و هنری مسجد است. مثل تهیه کردن یک کتابخانه جمع‌وجور و کوچک و ترتیب دادن برنامه‌هایی از قبیل نمایش و نقد فیلم، نمایشنامه‌خوانی، تشکیل گروه تئاتر، گروه سرود و برگزاری مسابقات مثل مسابقه نویسندگی و کتاب‌خوانی و عکاسی و طراحی پوستر. هنر گر خورده با معنویت، هنری متعالی است و مسجد بهترین بستر برای این تحقق این امر است.

■ پاسخگویی به سوالات و شبهات

مسجد، مرجع مورد اعتماد همه ماست برای رفع شبهات و دریافت پاسخ سوالات عقیدتی و شرعی. بنابراین اگر تحصیلات و مطالعاتتان در زمینه مسائل مذهبی است، می‌توانید زیر نظر امام جماعت مسجد و با تشکیل جلسات پرسش و پاسخ، زمینه حضور دیگران به‌ویژه جوان‌ترها را در مسجد فراهم کنید. سخنرانی و وعظ در مسجد جای خودش را دارد، اما گپ و گفت صمیمانه و تلاش شخصی برای پیدا کردن جواب، شاید قشر جوان و نوجوان را بیشتر اقناع کند.

گفت‌وگو با طراح و مدیر پیچ «مسجد محله‌مون»، یک پیچ اینستاگرامی جذاب درباره تکریم مساجد

مسجد، جایی برای عبادت، رفاقت، یادگیری و حال خوب!

■ مسجد ایده‌آل چه شکلی است؟

«علی بازگشا»، دانش‌آموخته رشته علوم سیاسی، ۲۷ ساله، متاهل و ساکن تهران، ایده‌پرداز و ادمین پیچ اینستاگرامی «مسجد محله‌مون» است. صفحه‌ای که با تصویرسازی‌های چشم‌نواز، سعی می‌کند قشر نوجوان و جوان را به رفتن به مسجد تشویق کند و در عین حال، با یادآوری وظایف مسجدی‌ها، الگویی برای ساختن یک مسجد ایده‌آل ارائه دهد. بازگشا در گفت‌وگو با زندگی‌سلام در توضیح فعالیت‌های این صفحه اینستاگرامی می‌گوید: «شاید تیم ما را که تعدادی جوان دغدغه‌مند هستیم و تحت حمایت هیچ نهاد و ارگانی هم نیستیم، با کمپین‌هایی مثل «تقوا

مسجد، جایی برای رفع مشکلات زوج‌ها با مشاوره و پادرمیانی بزرگ‌ترها

چه جایی بهتر از مسجد برای ورزش و تفریح؟

مسجد، فضایی برای دورهمی‌های صمیمی هم‌محله‌ای‌ها

چه خوبه که توی مسجد، دوره‌های کتاب‌خوانی برگزار بشه

فعالیت‌های جانبی جالب، باعث رونق گرفتن فضای مسجد با حضور گرم کودکان و نوجوانان و خانواده‌ها می‌شود و همین رونق گرفتن و همین خاطره‌چسبگی که از مسجد در ذهن افراد حک می‌شود، شاید مهم‌ترین روش تکریم مسجد باشد. از قدیم مساجد فارغ از جایگاه معنوی و عبادی، به عنوان پایگاهی اجتماعی برای رسیدگی به امور روزمره زندگی مردم هم شناخته می‌شد. قضاوت و دادخواهی، جمع‌آوری کمک‌های خیرخواهانه، برنامه‌ریزی برای فعالیت‌های سیاسی و مبارزاتی و... همه از فعالیت‌هایی است که در مسجد سازماندهی می‌شد. در مسجد باید زندگی جریان داشته باشد. مسجد، جایی است برای عبادت، رفاقت، یادگیری و حال خوب!»

یادداشت شفاهی حجت الاسلام سرلک درباره وظایف جوانان در قبال مساجد

جوانان با حضورشان در مساجد، ضعف‌ها را برطرف کنند

معمولا همیشه از خدمات موردانتظار مساجد برای نوجوانان و جوانان گفته و نوشته می‌شود، منتهای شاید دهه تکریم مساجد، وقت مناسبی باشد که ما هم به مرور وظایف خودمان در قبال پایگاه مهمی به اسم مسجد بپردازیم. به همین منظور، حجت الاسلام سرلک در گفت‌وگو با زندگی‌سلام از وظایف جوانان در قبال مسجد و تلاش برای شکل دادن فضایی جذاب در مساجد گفته‌اند. «علی سرلک» روحانی جوان، نام‌آشنا و فعال در عرصه جوانان است که حرف‌هایش در برنامه‌های تلویزیونی، طرفداران زیادی دارد؛ ایشان معتقد است: «وظایف مساجد و جوانان در قبال هم، دوطرفه است. اگر جوانان از مساجد توقعی دارند، وظیفه‌شان این است که برای برآورده شدن آن توقع، در سنگر مساجد حاضر باشند و مساجد را به مثابه یک ظرفیت اجتماعی برای فعالیت‌های معنوی، علمی و فرهنگی ببینند و با حضورشان خلأها را پر کنند. اینکه جوانان به مسجد نروند، راه حل نیست؛ فرار و پاک کردن صورت مسئله است. جوانان ما در طول هشت سال جنگ تحمیلی، توانستند کشور را اداره کنند و سرفراز بیرون بیایند؛ چون باور داشتند سنگرها را نباید خالی گذاشت. مسجد هم یک سنگر مهم است که نباید خالی بماند. بالاخره شاید در مجموعه مساجد کشور، مسجدی هم باشد که از حضور یک روحانی باسواد و باصفای باطن برخوردار نباشد؛ جوانان باید بیایند این ضعف‌ها را برطرف کنند. مثل کلاس دانشگاه که نبود یک استاد باسواد در کلاس، مجوز درس نخواندن نیست. بلکه دانشجویان باید با تحقیق و پرسشگری، جای خالی آن استاد را پر کنند تا فضای دانشگاه موفق تر و پررونق تر شود. ارزش در این است که جوان بتواند معادلات را تغییر دهد. پس جوانان وقتی ضعفی در جایی دیدند، نباید عرصه را خالی کنند. مهم‌ترین کاری که جوانان می‌توانند برای تحول در مساجد انجام دهند، حضور مداوم است. نفس حضور جوانان در مساجد، امید، پویایی و شادابی می‌آورد. مهم‌ترین نکته این است که جوانان به برگزاری نماز جماعت در مساجد اهتمام داشته باشند. مسئله بعدی مشارکت در طراحی و برگزاری برنامه‌های مساجد است؛ بزرگداشت مناسبت‌ها، تشکیل کانون‌های فرهنگی، راه اندازی صندوق‌های قرض الحسنه، ترتیب دادن اردوهای جهادی و تفریحی و ایجاد فعالیت‌های مفید و جذابی مثل جلسات پرسش و پاسخ، مسابقات کتابخوانی، مسابقات هنری و ورزشی، کمک‌های درسی جوانان تحصیل کرده به بچه‌های ضعیف تر و... باید خود جوانان، بیایند پای کار و میدان دار باشند و حتی از طریق مسجد، محله را مدیریت کنند و با پایگاه قرار دادن مسجد، به مشکلات اقتصادی و خانوادگی همسایگان مسجد و اهالی محله رسیدگی کنند. مسجد فضای پاکی دارد و پاکی و طهارت، رزق کسانی است که با مسجد انس دارند. مساجد در این آشوب‌بازار آسیب‌های اجتماعی، پناهگاه امنی هستند به شرط این‌که هیئت امناء، امام جماعت و خادم مسجد نسبت به جوانان ملاطفت نشان دهند.»